

Meta Roestenberg ontvangt Heineken Young Scientists Award 2020 in het domein Medical/Biomedical Sciences

Meta Roestenberg
Foto: Millette Raats

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen heeft de Heineken Young Scientists Award 2020 in het domein Medical/Biomedical Sciences toegekend aan Meta Roestenberg (1981), internist-infectioloog aan het Leids Universitair Medisch Centrum. Roestenberg krijgt de prijs voor haar onderzoek naar de ontwikkeling van een malariavaccin.

De Heineken Young Scientists Awards zijn belangrijke aanmoedigingsprijzen voor jonge onderzoekers die excellente wetenschappelijke prestaties verrichten en daarmee een voorbeeld zijn voor andere jonge wetenschappers. De prijs omvat een geldbedrag van 10.000 euro en een kunstwerk.

De jury noemt Meta Roestenberg een internationale pionier op het gebied van humane infectiemodellen voor vaccinontwikkeling bij armoede-gerelateerde ziektes. Dit is onderzoek waarbij gezonde proefpersonen geïnfecteerd worden met bijvoorbeeld malariaparasieten terwijl ze een kandidaat-vaccin toegediend krijgen, zodat wetenschappers veilig de werking van dat vaccin kunnen onderzoeken. Roestenberg is iemand die de ontwikkeling van nieuwe vaccins en medicijnen voor malaria op onnavolgbare wijze heeft weten te versnellen. Haar onderzoek is klinisch uitdagend en wetenschappelijk zeer innovatief. Ze is een echte academisch onderzoeker; zeer actief op gebied van onderzoek en onderwijs als ook op klinisch vlak, met oog voor toepassing van innovaties in de patiëntenzorg in Europa en daarbuiten.

Onderzoek naar malariavaccin

Samen met Nijmeegse collega's ontwikkelde Roestenberg een kandidaat-vaccin met genetisch gemanipuleerde malariaparasieten. Hierdoor kunnen de parasieten zich niet goed ontwikkelen in het lichaam van hun gastheer: de mens. Die wordt niet ziek, maar zijn afweersysteem komt wel in aanraking met de parasiet waardoor hij immuniteit opbouwt. Omdat de parasieten zich niet goed kunnen ontwikkelen, kan de geïnfecteerde ook geen nieuwe muggen besmetten die de ziekte weer verder kunnen verspreiden. Het kandidaat-vaccin van Roestenberg en collega's is het eerste genetisch gemodificeerde vaccin ter wereld. In mei van dit jaar werd bekend dat het redelijk goed werkt, maar nog niet optimaal is. De komende jaren zal ze het verder ontwikkelen.

Meta Roestenberg ontvangt Heineken Young Scientists Award 2020 in het domein Medical/Biomedical Sciences

Malaria is met zo'n 228 miljoen gevallen en meer dan 400.000 doden per jaar een van de meest ingrijpende infectieziekten ter wereld, die vooral jonge kinderen treft. De dodelijkste vorm van malaria wordt veroorzaakt door een eencellige parasiet, *Plasmodium falciparum*, die door muggen van mens op mens wordt overgedragen. Sinds vijf jaar neemt het aantal sterfgevallen weer toe. Een malariavaccin kan de doorslag geven in het terugdringen van de ziekte, maar na tientallen jaren onderzoek is er pas één vaccin dat nu in drie Afrikaanse landen getest wordt en dat nog niet optimaal werkt.

Over de laureaat

Meta Roestenberg studeerde geneeskunde aan de Universiteit Maastricht en behaalde in 2004 haar diploma cum laude. Ze deed onder andere stages in India, Namibië en de Filippijnen. Ook haar promotieonderzoek aan de Radboud Universiteit in Nijmegen rondde ze in 2013 cum laude af. In haar proefschrift toonde ze aan dat als gezonde vrijwilligers zich door malariamuggen laten prikken en tegelijkertijd malariamedicatie krijgen, ze voor langere tijd beschermd zijn tegen deze ziekte.

Naast haar promotietraject specialiseerde ze zich tot internist-infectioloog. Sinds 2014 combineert ze klinisch werk in de reizigersgeneeskunde en tropenziekten in het Leids Universitair Medisch Centrum met onderzoek naar nieuwe vaccins voor infectieziekten die een grote impact hebben op de wereldgezondheid zoals schistosomiasis (bilharzia), mijnwormen en clostridium. Ze is tevens hoofd van het Leiden Controlled Human Infection Center in het LUMC.

Roestenberg is internationaal erkend expert op het gebied van humane infectiemodellen en vaccinontwikkeling. Ze is een veelgevraagd spreker, lid van de WHO malaria vaccine Advisory Committee en schrijft mee aan wereldwijde (ethische) richtlijnen voor deze complexe klinische studies.

Heineken Young Scientists Awards

Meta Roestenberg is een van de vier onderzoekers die dit jaar een Heineken Young Scientists Award ontvangt. De winnaars worden geselecteerd uit vier wetenschapsdomeinen: Medical/Biomedical Sciences, Humanities, Natural Sciences en Social Sciences. De jury bestaat uit KNAW-leden en leden of alumni van De Jonge Akademie en stond dit jaar onder leiding van Carl Figdor, KNAW-lid en hoogleraar immunologie Radboud Universiteit Nijmegen. De prijs omvat een geldbedrag van 10.000 euro, gefinancierd door de Stichting Alfred Heineken Fondsen, en een kunstwerk.

De Heineken Young Scientists Awards maken deel uit van de tweejaarlijkse Heinekenprijzen voor Wetenschap en Kunst, in totaal tien prijzen. De laureaten van de Heinekenprijzen ontvangen hun prijs op donderdag 1 oktober 2020.

EINDE BERICHT

Meta Roestenberg ontvangt Heineken Young Scientists Award 2020 in het domein Medical/Biomedical Sciences

Noot voor de redactie

Neem voor meer informatie met betrekking tot de Heineken Young Scientists Awards contact op met:

Steff van Dorp — Communicatiebureau De Wolven

E: steff@dewolven.com

M: 06 - 22 10 60 86

T: 020 - 620 33 54

Voor beeldmateriaal, klik [hier](#).

Over de Heinekenprijzen

De Heinekenprijzen zijn in de afgelopen vijf decennia uitgegroeid tot een internationaal gerenommeerde onderscheiding. Het zijn de meest prestigieuze prijzen voor kunst en wetenschap van Nederland. Elke twee jaar worden vijf internationaal gerenommeerde onderzoekers en één kunstenaar die in Nederland woont en werkt, geëerd. Het zijn allen laureaten die met hun werk nieuwe perspectieven bieden, onverwachte doorbraken realiseren en nieuwe wegen voor anderen openen. Sinds 2010 wordt ook de toekomstige generatie aangemoedigd. Vier veelbelovende jonge onderzoekers, werkzaam bij Nederlandse onderzoeksinstituten, ontvangen de Heineken Young Scientists Awards.

De laureaten worden geselecteerd door jury's die zijn samengesteld uit leden van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW), De Jonge Akademie en internationale experts. De wetenschappelijke Heinekenprijzen bedragen elk 200.000 dollar. De kunstenaar ontvangt 100.000 euro, waarvan de helft bestemd is voor een publicatie en/of tentoonstelling. De aanmoedigingsprijzen voor jonge wetenschappers bedragen elk 10.000 euro.

De Heinekenprijs is in 1964 in het leven geroepen door Alfred H. Heineken (1923-2002), als eerbetoon aan zijn vader Dr. Henry P. Heineken (1886-1971). Dat jaar werd de Dr. H.P. Heinekenprijs voor de Biochemie en Biofysica voor het eerst uitgereikt. Aan deze prijs werden vervolgens nog vijf Heinekenprijzen toegevoegd: de Dr. A.H. Heinekenprijs voor de Kunst (1988), de Geneeskunde (1989), de Milieuwetenschappen (1990) en de Historische Wetenschap (1990) en de C.L. de Carvalho-Heinekenprijs voor de Cognitieve Wetenschappen (2006).

De dochter van Alfred Heineken, Charlene L. de Carvalho-Heineken (1954), zet deze traditie voort als voorzitter van de Stichting Alfred Heineken Fondsen en de Dr. A.H. Heineken Stichting voor de Kunst, die de prijzen financieren.

Voor meer informatie: www.heinekenprizes.org en via Instagram [@heinekenprizes](https://www.instagram.com/heinekenprizes).